

Herd Navigator følger køerne tæt

tema Med Herd Navigator kan kvægbrugeren følge koen i en besætning på 2.500 køer lige så tæt som i en besætning på 50 køer.

”Den største fordel ved Herd Navigator er, at landmanden kan bruge tiden på de køer, der har brug for det.”

Sådan lyder det fra direktør Jesper Bagge Pedersen, Herd Navigator A/S om det system, som vi alle har hørt en lille smule om i rigtig lang tid. Projektet er et samarbejde mellem FOSS, DeLaval og Dansk Kvæg, det er det første af sin slags i verden og har derfor været underlagt en del hemmelighedskræmmeri.

Men til Agromek starter den første egentlige markedsføring af Herd Navigator, og parterne bag sætter meget på, at produktet bliver klar til salg efter Agromek.

HERD NAVIGATOR FUNGERER kort fortalt på den måde, at man ved mælkeanalyser udført på gården kan fange forskellige sygdomme på et meget tidligt stadium samt fange brunst på det optimale tidspunkt. Systemet holder selv styr på, hvilke køer der skal testes for hvad ud fra

laktationsstadiet, og om det er første-, anden- eller tredje-kalvskøer. Fx tester det intensivt for brunst, indtil dyret har vist brunst og er insemineret.

”Systemet foretager selv en risikovurdering, så landmanden skal koncentrere sig om de køer, der kommer frem på listen,” forklarer Jesper Bagge Pedersen.

”I princippet kan alle størrelser besætninger have glæde af Herd Navigator, men specielt når man er oppe på et antal køer, hvor man ikke længere kan huske den enkelte ko, vil man have rigtig megen gavn af Herd Navigator,” fortæller han.

”Udbyttet er selvfølgelig meget afhængigt af den enkelte landmand og hans aktuelle udgangspunkt – men med den udvikling, kvægbruget i Danmark er inde i, er der ingen tvivl om, at alle kvægbrugere på sigt vil få gavn af Herd Navigator”, udtaler han.

PRISEN FOR HERD NAVIGATOR kan man endnu ikke lokke ud af direk-

øren. Men at det kan betale sig, er han ikke i tvivl om. Han forklarer, at Herd Navigator vil hæve bedriftens mælkeproduktion, fordi det vil finde flere brunster, end man kan med det blotte øje, og der vil dermed blive færre tomdage. Samtidig vil Herd Navigator øge effektiviteten i besætningen, fordi der bliver bedre styr på mastitis, ketose og fodringsbalance.

”Tilbagebetalingstiden bliver

god, men vi er lige nu i slutfasen med at dokumentere det, så jeg kan desværre ikke melde noget ud,” siger han med et smil.

I første omgang er Herd Navigator udviklet til 2 x 14 DeLaval-malkestalde, da DeLaval er et af firmaerne bag, men på sigt vil det kunne kobles på både AMS og alle typer malkestalde. Se mere på www.herdnavigator.dk.

/Lone Sylvest Søgaard

Fokusområde	Parameter analyseret i mælk	Tidlig/rettidig påvisning
Reproduktion	Progesteron	Brunst Drægtighed Abort Cyster Udeblivende brunst
Yversundhed	LDH – Laktat dehydrogenase	Mastitis Subklinisk mastitis
Fodrings- og energibalancen	Urea BHB – β -hydroxybutyrate	Foderration – protein Ketose Subklinisk ketose Sekundære fordøjelsesslidelser

Ved at analysere mælken for en række parametre kan Herd Navigator påvise brunst og sygdomme, før de kan ses med det blotte øje.

Man køber også en uddannelse

tema Effektivt træningsforløb i brugen af Herd Navigator

Når man investerer i Herd Navigator, investerer man også i en uddannelse.

”En forudsætning for at få det fulde udbytte af systemet er, at man, i takt med at man får mere

og mere erfaring med at bruge det, har mulighed for at drøfte problemstillinger og stille spørgsmål.” Det fortæller specialkonsulent Ulrik Toftegaard, Dansk Kvæg. Derfor er der lavet et regulært uddannelsesforløb det første år, hvor man bliver tilknyttet en specialist.

Specialisten kører et træningsforløb sammen med landmanden fire gange hen over året og følger løbende op telefonisk. Hvert træ-

ningsforløb tager udgangspunkt i den erfaring, som landmanden i den mellemliggende periode har opbygget i sit arbejde med Herd Navigator. Ved det første forløb drøftes bl.a. alarmer, og hvordan man skal agere på alarmer. Ved det andet træningsforløb inddrages også besætningens dyrlæge og rådgiver, så der bliver tale om et tværfagligt samarbejde.

Ud over de fire træningsforløb tilbydes man at deltage i en erfaringsgruppe med andre Herd Navigator-

brugere. På møderne vil specialisten også deltage, så der fortsat er tale om uddannelse. Man har desuden mulighed for at bestille specialisten til ekstra besøg efter behov.

”Vi er meget tilfredse med det forløb vi har fået skruet sammen, da effektiv uddannelse var et stort ønske fra vores testbrugere,” fortæller Ulrik Toftegaard, der også kan fortælle, at tilbagemeldingerne fra testbrugere på uddannelsesforløbet har været meget positive.

/Kirsten Marstal

Tema:
Herd Navigator

Prognoser for slagtekvæg nedjusteres »

Ny version af KvikKoen »

Klove i centrum »

PARTNERNE BAG HERD NAVIGATOR er Dansk Kvæg, der varetager udviklings- og serviceopgaver samt specialrådgivning, DeLaval med udvikling og salg af malkeudstyr og andet avanceret udstyr til mælkeproducenter og FOSS med dedikerede analyseløsninger til bl.a. mælk og mejeriprodukter.

HERD NAVIGATOR er blevet tildelt Agromeks tre-stjernede nyhedspris og er også nomineret til Agromekprisen, som i givet fald vil blive overrakt på Agromek. Herefter skal produktet være klar til salg i løbet af et år.

Henrik Nygaard
rådgivningschef,
Dansk Kvæg

En revolution i kvægsektoren

For første gang nogen sinde er vi i stand til at 'se' en yverbetændelse, før den er der, i stedet for at vente, til der er klumper i mælken, og vi må i gang med en længere behandling. Vi bliver i stand til at fange væsentlig flere brunster, end vi kan med det blotte øje, og vi bliver gjort opmærksom på foderbetingede lidelser, så snart køerne er på vej ud på den glidebane, der ender med ketose eller uhensigtsmæssigheder i proteinbalancen.

Derfor tøver jeg ikke med at kalde Herd Navigator en revolution.

Den er en revolution, fordi vi for første gang kan se ting, før de er der, og dermed forebygge tab og forbygge antibiotikabehandling. Den hjælper kvægbrugeren med at disponere og prioritere sin indsats til de køer, der har brug for det.

Det betyder langt mindre bøvvl for kvægbrugeren, øget dyrevelfærd for køerne og i sidste ende et bedre resultat på bundlinjen.

Dette er, hvad vi kan nu. Men visionerne rækker videre. Perspektiverne i on-farm og in-line målinger i mælk er, at de med tiden skal bruges i overvågningen af de smitsomme sygdomme, vi har i kvægbruget. Et andet perspektiv er at bruge målingerne til fedt- og proteinbestemmelse som sikkerhed og dokumentation for mælkens kvalitet, hvilket igen bliver interessant i arbejdet med differencerede produkter.

Herd Navigator giver tryghed og bedre sundhed

tema Freddy Dransfeldt fra Bramming har testet Herd Navigator i halvandet år og er godt tilfreds med det løft i sundheden, som besætningen har fået.

"I dag er der to køer med ketose. Den ene kan jeg se, vi skal have dyrlæge til, den anden klarer vi selv med noget propylenglucol." Freddy Dransfeldt sidder ved computeren i staldkontoret. Her har han overblik i mere end én forstand. Ud af staldkontorets vinduer kan han se ned på sine 250 SDM-køer. På computeren viser Herd Navigator bl.a., om nogle af dem har yverbetændelse, ketose eller er i brunst.

HVER AFTEN tjekker han alarmlisten på computeren, og dagen efter drøfter han de listede dyr med fodermesteren. Og Freddy Dransfeldt er glad for systemet, som han synes har kørt rigtig godt det seneste halve år.

"Jo flere køer man har, jo svære bliver det at bevare overblikket og have styr på enkelttyr.

Med Herd Navigator får man begge dele. Det giver en stor tryghed og også en frihed, fordi jeg kan tjekke køerne, selvom jeg selv kun maler tre gange om ugen," fortæller han. Og den helt store gevinst ligger ifølge Freddy Dransfeldt i, at sygdommene konstateres, før dyrene viser symptomer, og at der fanges langt flere brunster.

DET ER IKKE KOMPLICERET at have med at gøre, mener han. Men han understreger, at det træningsforløb, som følger med Herd Navigator, er helt nødvendigt for at kunne udnytte systemets potentiale fuldt ud. Og han synes træningsforløbet har været rigtig godt.

Freddy Dransfeldt tjekker alarmlisten én gang dagligt og drøfter de listede dyr med fodermesteren. Foto: Kirsten Marstal/Dansk Kvæg

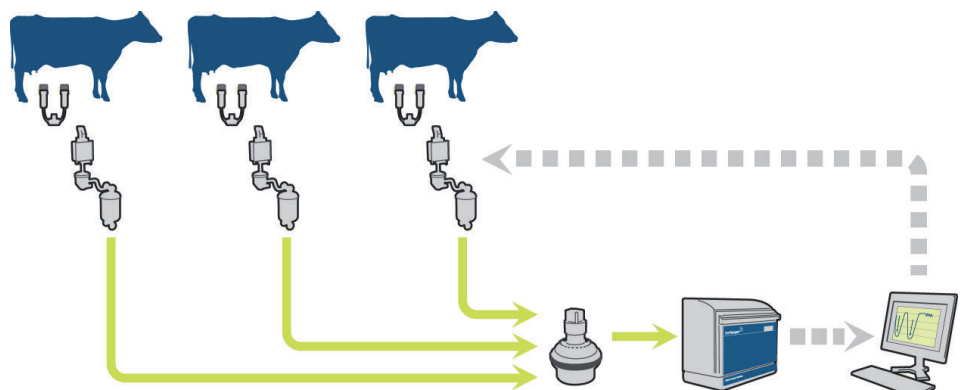
"Vi har taget tingene lidt ad gangen. Fx har vi gennemgået ketosealarmen: hvor skal tallene ligge, for at jeg skal tilkalde dyrlæge, og hvornår kan vi klare det selv."

AT LEVE UDEN Herd Navigator har Freddy Dransfeldt svært ved at forestille sig. Men når han om kort tid er færdig som testbruger, skal han tage stilling til, om han selv vil investere i systemet.

"Jeg tror helt sikkert, der bliver penge at tjene på den bedre sundhed. Men det kommer selvfølgelig an på prisen," slutter han.

/Kirsten Marstal

Sådan fungerer Herd Navigator

Mens køerne bliver malket, tages der samtidig automatisk repræsentative mælkeprøver fra forskellige malkepladser, som sendes til analyseinstrumentet. Analyseresultaterne behandles i en avanceret biologisk model og vises på pc'en.